

# Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztők háboruban léte miatt a szerkesztésért felelős:  
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:  
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50  
Fél évre 7 „ „ Egy hónapra 1 „ 20

## A mandátumok meghosszabbítása

A mandátumok meghosszabbításának kérdésében új fordulatot harangoznak be a kormányhoz közel álló sajtóorganumok. A legújabb terv szerint a kormány két évvel akarja meghosszabbítani a képviselői megbízatások érvényességét.

A terv igen tetszetős lehet — a képviselő uraknak, akik minden nagyobb erőfeszítés nélkül, további két évig ülhetnek a kényelmes, díszes és jól védelmező karszékekben, igen előnyös lehet a kormánynak is, azonban a parlament ellenzékének, az ország polgárságának és a sajtónak a legerélyesebben kell tiltakoznia a terv megvalósítása ellen. A háboru, ha hadműveleteink az eddigi tempóban haladnak tovább, ez év őszéig véget kell, hogy érjen, egy újabb félév pedig elegendő arra, hogy azok, akik ma mint katonák, fegyverrel védik a hazát, újból elhelyezkedve polgári állásukban, kellő figyelmet szenteljenek a belpolitikai kérdéseknek. Miért kellene tehát még két évig megfosztani az ország népét politikai vélemény nyilvánításának jogától, mikor kilenc-tíz hónap múlva remélhetőleg minden a régi kerékvágásba jön.

Közélet fekszik az a feltevés, hogy a munkapárt egyéni céljait akarja szolgálni a mandátum prolongáció. E feltevés nagyon valószínű. A háboru a politikai öntudatot óriási mérvben fejlesztette ki és soha nem remélt érvet szolgáltatott a választói jogosultság kiterjesztésének követeléséhez. Ugyan minő indokokkal lehetne megtagadni a háboru után a szavazati jogot a proletárok százezreire, akik vérük sűrű hullásával tettek tanúságot önfeláldozó hazaszeretetükről és a kimagasló hadierények egész sorozatával bizonyították be magas értelmiségüket, intelligenciájukat, fegyelmeztségüket? Akadhat-e csak egy is az uralkodó párt tagjai között, aki kirekeszthetné a jogból a magyar parasztot azzal, hogy nem elég érett saját sorsának intézésére.

Soha jobban nem szolgált rá a választói jog gyakorlására az alkotmány kereteiből kizártak óriási csoportjai, mint most a háboruban.

Nem késleltetni, de siettetni kell a magyarnép jogban való részvételének idejét. És ha már éppen politikával akar foglalkozni a parlament a fegyveres harc között, úgy módosítsa meg a választói törvényt. A haza földjét vérvél megtermékenyítő parasztnak adja meg a választójogot!

## Höfer jelentése

A lengyelországi és galíciai arcvonalon egyes élénk ágyúharcoktól és helyenkénti esatározásoktól eltekintve, legnagyobb részben nyugalom van.

A Kárpátokban a helyzet általában változatlan.

A legfelső San mellett lefolyt harcokban egy magaslatot foglaltunk el az ellenség 5 tisztjét és 198 főnyi legénységét elfogtuk.

A volói nyeregtől északra az ellenség, felhasználva az erős hóvihart, megkísérelte, hogy makacs támadással a csapatainktól megszállott állásokig jusson. Az előretörést, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva, visszavertük és 300 oroszot elfogtuk.

A Dnyesztertől délre a harcok méreteiben és kiterjedésben még mindig növekednek.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

## Orosz hivatalos jelentés a visszavert hadsereg új harcairól

Rotterdam, február 26.

Az orosz hadvezetőség tegnap egy újabb összefoglaló jelentést adott ki, amellyel nyilván a kelet-poroszországi nagy vereség miatt aggódo orosz közvéleményt akarja megnyugtatni. A jelentés a tények tendenciózus beállításával ezeket mondja:

— Hadseregünk egyes részei a Kelet-Poroszországból való visszavonulásnál rendkívül nehéz helyzetbe kerültek. Különösen áll ez a Sulgakos vezetés alatt álló 20. hadtestre, amely a 29-ik divízióból, 3 tartalékezredből és aktív csapatokból állott. E hadtest elvesztette összeköttetését a 10-ik hadsereggel és Goldap és Suvalki közt bekerítették. A hadtest hétfőig hősiességgel küzdött és végül egy része utat nyert az Augustownál elterülő erdőségek felé. A kezünkbe jutott foglyok szerint a németek is veszteségeket szenvedtek Ghitánál. Az oroszok utolsó föltényükig harcoltak, az ágyújuk egy részét megtartották.

A Bobr jobbpartján és a Narev partján a küzdelem tart. Oszovicnél a németeket a vartüzérség tüzelése visszautasította. Lomzától északra megkezdődött a harc. A németek offenzívája Prasnye-nél tovább tart. A város ellen intézeti három támadást visszavertük.

— A Kárpátokba, Dukla alatt, Viszkov irányában erős harcok folynak. Stanislautól délre rettentő küzdelem kezdődött.

## Zimony és több nyílt város bombázása

Bécs, febr. 26.

Ujvidékről je'entik a „Süd-slavische Korrespondenz"-nek: Egy zimonyi városi tisztviselő Ujvidékre érkezve ezeket mondotta el Zimony bombázásáról:

Február 10-én, szerdán kezdték meg a Topcsideren elhelyezett szerb nehéz ütegek a város bombázását. A tüzelés egészen megfélemtető volt,

ugy hogy Zimony lakosai nem tudtak idejekorán a pincehelyiségekbe menekülni. Az első nehéz lövedékek a honvédkaszárnya közelében megöltek egy diákot és két kis gyermeket, akik éppen az utcán voltak. Egy gránát áthatolt a főpostahivatal tetén is. A főutcán lévő Hotel Central és több magáné.ület súlyosan megsérült. Külön-

sen nagy károkat okozott a bombázás a parti negyedben és a Ferencvárosban, Zimony német városrészében. A bombázás több óráig tartott nagy intenzitással. A mi ütegeink válaszul a bombázásra, a mi Belgrádban nagy hatást tett.

A szerbek bombázták Mitrovicát is, amely hasonlóképpen nyílt város. Erre mi Szerb-Mitrovica bombázásával felöltünk Repülőink megállapították, hogy tüzelésünk itt va'ósággal pusztító hatást tett.

A szerbek egy másik nyílt helyiséget, Ada-Ka-eh-t is bombázták. Az ottani mudir, Seref effendi nyilatkozata szerint a helység jelentékeny károkat szenvedett. A mi nehéz ütegeink, amelyek a Duna másik partján voltak elhelyezve, viszonzták a tüzelést.

Ez ágyuzásokon kívül az utóbbi időben a határon semmi más hadiesemény nem történt. A másépp hangzó hírek valótlanok. Alaptalan az a hír is, hogy a szerbek mesterséges áradást idéztek volna elő. A Dunának és a Szávának magas a vízállása és ennek természetes következménye a partvidék elárasztása.

## Svéd lap a kárpáti orosz offenzíva összeomlásáról

Stockholm, febr. 26.

A Dagens Nyheter katonai munkatársa írja, hogy az oroszok kárpáti offenzívája — noha a Dukla-szorosban még kemény harcok vannak — összeomlottnak tekinthető. Az osztrák és magyar csapatok hősiessége minden támadást megüsit. Az orosz hivatalos jelentések már egyáltalán nem tesznek említést az ellenség visszavéréséről. A legutóbbi orosz jelentés csupán a San mellett folyó harcokról tesz említést, hogy ott az ellenséget „támadásaiban megállította.”

## A németek légi támadásai

Amsterdam, febr. 26.

A „Times” a következő részleteket közli egy német repülőgépnél Essex fölött véghezvitt vakmerő utjáról: Vasárnap este volt,

mikor Cholchester környékén tisztán hallatszott egy repülőgép propellerének zugása. Maga az aeroplán nem volt látható, mert nagy magasságban szállott. Egyszerre csak bombarobbanás reszketette meg a levegőt a Dutt-Road városrészen. A német aviatikus azután Braintree felé vette útját. Akkor már egész Cholchester népetalpon volt, a helyőrség kivonult

s gépfegyverekkel lövöldöztek az aeroplán után. Coggeshall fölébe érkeve, amely Cholchestertől nyugatra van, az ellenséges repülőgépről egy második bomba esett le, de ez sem okozott nagyobb kárt. Egy verzió szerint a támadó aeroplán összesen négy bombát hajtott le s azután Harvich irányában eltűnt.

## Német hivatalos jelentés

Berlin, február 26.

A nagy német főhadiszállás jelenti a keleti hadszínterről: Bobr és Narev mentén a harcok tovább folynak. Praszniész városrészén kiépített várost tegnap keletporoszországi tartalékesapatok szívós harc után rohammal elfoglalták. Több mint tizezer hadifogoly, rengeteg hadifelszerelés, több mint husz ágyú, egy nagy gépfegyverraktár és igen sok hadiszert jutott kezünkbe. Vizitólól északra vivot egyéb harcokban a legutóbbi napokban ötezer oroszot ejtettünk foglyul, Lengyelországnak a Vizitólól délre eső részében az oroszok ötszörös túlerővel végrehajtott támadása után elfoglaltuk Polimowtól délkeletre eső Mogily külső erődöt. Egyébként nincs újság. Megemlítsékre érdemes, hogy az ötvenhetedik orosz tartalékhadosztálynak Angusztovónál elfogott parancsnoka a német tisztektől azt kérdezte, igaz-e, hogy a németek által ostromolt Antwerpen nemsokára el fog esni. Midőn azután felvilágosították őt a nyugati hadszíntéri helyzetről, nem akarta elhinni, hogy a német nyugati hadsereg francia földön áll.

A legfőbb hadvezetőség.

## Heves harc

Ypern körül

Bécs, febr. 26.

A „Neue Freie Presse” jelenti Amsterdamból: Sluisból táviratozzák, hogy Ypern felől még mindig ágyudörgés hallatszik. Ypern körül ismét heves harc dúl.

Berlin, febr. 26.

Sluisból táviratozzák a „Telegraaf”-nak: Még mindig hallatszik, az ágyudörgés Ypern felől és különösen az Yser partján nagyon elkeseredett a küzdelem. Magára Ypernre is sűrűn hullanak a bombák és a kilencezernyi lakosság, amely még mindig ott maradt, nem mer kimeenni a pincékből. Yperntől délkeletre, keletre és északra folyton újabb erősítések érkeznek az ottani táborokba. Poelcapelle, amely Yperntől északra keletre fekszik, szintén sokat szenvedett az ágyuzástól. Ez a helység ma már romhalmaz. Poelcapelle nagyon fontos stratégiai szempontból is, mert kulcsa annak az országutnak, amely Westroo-

cebecké felé vezet Ypernből Rousalaere irányában.

## Németország a tenger szabadságáért

Stockholm, febr. 26.

Az „Aftenbladet” legutóbbi számában azt írja, hogy noha a tengeri blokádnak ezideig még nincs nagyobb pozitív sikere, az kiszámíthatatlan következményeket vonhat maga után, mert teljes bizottsággal megállapítható, hogy Németországnak igen nagyszámu, nagybárra egészen új típusu, tengeralatti hajója vesz részt Anglia blokádjában.

Anglia, amely sohasem tekintette a többi nemzeteket a tengeren vele egyenjogúknak, most tapasztalhatja, ennek a tradíciójának az eredményét. Eddig Anglia diktálta a tengeren a népjogokat, de Németországnak ez a harcra változást fog előidézni. Németország nemesak a saját érdekében küzd, de minden nép számára ki akarja vinni a tengeri szabadságot.

## Anglia el van zárva a világtól

Amsterdam, febr. 26.

A hollandi hajóskörök úgy vélekednek, hogy ha a német tengeralattjáró naszádok még további sikereket fognak elérni, a brit kereskedelmi hajók elpusztításával, akkor az egész angol kereskedelmi hajózás a legközelebbi időn belül megbénul, de a semleges államok kereskedelmi gőzösei sem fognak a partok környékéről beljebb merészkedni a nyílt tengerre és ebben az esetben Anglia kérésbejítő helyzetbe kerül. Már most is ugyiszólván teljesen el van zárva a világtól a brit szigetország.

Anglia a teljes elszigeteltséget legfeljebb egy hónapig bírni ki. A City már most is a legnagyobb izgalomban van a kereskedelem pangása miatt. A munkások és egyéb alkalmazottak millióit kényerűktől fosztotta meg a kereskedelmi hajózás beszüntetése, s most ezeknek a dolgozó népmillióknak insége a legnagyobb szociális veszedelmet jelenti Angliára nézve. De az a veszedelem is fenyegeti Nagy-Britanniát, hogy szállítóhajóit is elpusztítják a német tengeralattjárók s ebben az esetben Anglia katonái tekintetben is megbénul.

A brit kormány azt az ajánlatot

tette a Lloydsnak, hogy viseli a kockázat hatvan százalékát, de még így sem lehet fellendíteni a kereskedelmi hajózást, mert az angol matrózok, bármivel fenyegetik is őket, megtagadják az engedelmisséget. Az angol kereskedelmi hajósvállalatok lázas sietőséggel igyekeznek Hollandiában hajókat bérelni, de eddig egyetlen egy szerződést sem tudtak kötni, mert a kibérleendő kereskedelmi gőzöskökhöz holland személyzetet akarnak felfogadni, már pedig a holland matrózok még nagy jutalmak ellenében sem állanak angol hajósvállalatok szolgálatába a nagy veszedelem miatt.

## Szerb jelentés Zimony bombázásáról

Nis, febr. 26.

A szerb sajtóiroda a következőképpen írja le Zimony bombázását: Tüzérségünk srappnelljei sűrűn hullottak Zimonyra. Bombáztunk egy osztrák-magyar monitort is. Az eredményről nem tudunk semmit pozitívet, de azt hisszük, hogy valami kárt okozhattunk benne. A Hunyadi-szobrot, amelyet az osztrák-magyar katonák megfigyelőhelyül használtak, löttük és a szobor súlyos sérülést szenvedett. Néhány házban tűz ütött ki. Még február 18-án történt, hogy az ellenség egy parlamentairet küldött át hozzánk Belgrádba, akit azonban nem fogadtunk, mert megbízó levele nem volt rendben. Aznap az ellenség bombázta Belgrádot egészen délután két óráig, amikor nehéz tüzérsége a város környékén levő pozícióinkat nagy tűz alá vette. Batteriáink viszonzni kezdték a heves tüzet s azután az ütegek itt elhallgattak. Délután négy órakor ismét előkerült egy ellenséges monitor, amely a Karagumára kezdett tüzelni, de tüzérségünk pontos munkája után visszavonult.

## A déli harctérről

Zürich, február 26.

A Neue Züricher Zeitung jelenti: A szerb-montenegrói harctéren még mindig esend uralkodik. A esondet csupán Zimonynál és Belgrádnál szakította meg az ágyuzás. A szerb határon különben albániai bandák nyugtalanítják a kifáradt Szerbia biztonságát. Nem szabad nagy jelentőséget tulajdonítani ennek, mégis a szerbeknek rendkívül kellemetlen ez a nem várt támadás. Amint Franciaországban híresztelik, Szerbiába francia csapatokat akarnak szállítani, ha majd megindul a nagy támadás. Ausztria-Magyarország részéről. Ezt a stratégiai tervet nem tartjuk éppen teljeséggel lehetetlennek, mégis nagyon valószínűtlen ez a nagyhangu híresztelés, mert hiszen Franciaországnak éppen olyan szüksége van a legutolsó szál katonájára is, mint Szerbiának.

## Török sikerek

Konstantinápoly, február 26.

A „Milli” távirati ügynökség a Fekete tengeri harctéren lévő tudósítójától a következő táviratot

kapta: Azok a harcok, amelyek Dardsevonál, Artvintől északra néhány nap óta folynak, a török seregek teljes győzelmével végződtek. A törökök egy Csetekepről kiindult támadással megszállottak több fontos pontot. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek és futásnak eredtek. Az orosz tiszték kénytelenek voltak erőszakkal visszatartani a menekülőket, ami jellemző az orosz csapatok erősen megcsökentett fejelemére.

## NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Február 27. Szombat. Róm. kath. Leánd. Protestáns Leánd. Görög orosz febr. 14. Máró. Nap kel 6 óra 48 perckor, nyugszik 5 óra 38 perckor.

Időjárás. Változékony, szeles, hűvös idő várható, még sok helyütt esapadékkal. Sürögnyprognózis: Változékony, szeles, hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 10-2 Celsius.

Háborus délután. Nem esoda, hogy városunk, sőt vármegyénk közönségét kellemes izgalomban tartja a legközelebbi „Háborus délután”-ra való készülődés. Megmagyarázza ezt a múlt sikerei mellett, a mostani program, mely ugyan még nincs teljesen egybeállítva, de egy pár pontját már elárulhatjuk. Herezeg Ferencet, ki így is mindnyájunknak szívéhez van növe, szemtől-szemben fogjuk látni, s elragadóan szellemes előadása, szeretetreméltó egyénisége mély hatást fog gyakorolni megértő közönségünkre. Juhász Gyula főgimnáziumi tanár, az ismert nevű poéta, néhány költeménye biztos hatásra számíthat. Bájos pontja lesz a programnak Haddffy Boriskának, Haddffy Imre altábornagy kis leányának szavalata. Móra Ferenc: „A kis leány imája” című költeményét fogja előadni. Már maga a helyzet is megkapó: az apa a harctéren küzd, szerető kis leánya imát — igazi, átértett imát — küld az Úrhoz, hogy legyen vége a háborúnak. Eckhardt Vilmos tb. vm. főjegyző Herezeg Ferenc „Turáni mesé”-jét fogja prologusnak előadni; kitűnő, precíz előadását ismerve, előre mondhatjuk, hogy kitűnően. Eppen ilyen értékek lesznek a műsornak egyéb számai is, amelyek még véglegesen ninesenek megállapítva.

Makó városának nincs jege. Az idei enyhe tél miatt Makó városa is abba a helyzetbe jutott, mint a legtöbb város, hogy jeget nem bírt beszerezni. Minthogy a melegebb idő beálltával járványos betegségek elterjedése várható, azért Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsos előterjesztést tett a tanácshoz, hogy idejében gondoskodják kellő mennyiségű műjég beszerzéséről.

A kukorica bejelentése. Több ízben írtunk már arról, hogy a kormány a kukoricát rekvirálja és pedig jóval magasabb áron a kukorica maximális árnál. A kukoricát március elsejéig kell bejelenteni. Eddigél Makón több mint 5005 métermázs kukoricát jelentettek be. Ebben a körül-

ményben keresendő az oka annak is, hogy a hetipiacra kukorica egyáltalán nem kerül. A mai hetipiacon sem volt kukorica, pedig igen sokan keresték már az okból is, hogy a buzájuk őrléséhez előírt 50 százalékot megszeressék. Ez azonban ma sem volt lehetséges.

— **Csappan a fogyasztási adójövedelem.** A háború okozta bajok nagyon sok tekintetben hozzájárulnak ahhoz, hogy Makó város fogyasztási adóhivatalának jövedelme esőkken. E hivatal ugyanis minden tíz napban utalja be az összegyűlt pénzt a város közpénztárába. A tíz naponként beutalt összeg 3- és 4 ezer korona között váltakozott mindig. A legutolsó tíz napról azonban csak 2500 koronát utalt be az adóhivatal. Tehát e jövedelmeken is meglátszik a háború hatása.

— **Kövezést kérő utca. Kocaká is van és társai Róvász utcai lakosok kérvényt adtak be a város képviselőtestületéhez, melyben utat kérnek a kövezésért. Bármily indokolt legyen is a kérvény, ebből a háború időben aligha várható a város,**

— **A kukorica griz ára.** A rendőrség tudomás és mihez tartás végett értesíti a közönséget és a malomtulajdonosokat, hogy — habár a kukorica griz (polenta) maximális ára a hatóság által kiadott jegyzékben nincs is feltüntetve; azért az kicsinybeni eladásnál a kukoricaliszt legmagasabb árát — a 34 fillért — meg nem haladhatja, ennél fogva aki ennél magasabb árt értesíti, az a kihágást követ el és megfelelőleg büntetik.

— **Megbüntetett kenyérárusok.** A rendőrség e hó 25-én tartott tárgyalás alkalmával Abelesz Ernőnek Puresi Lajosné nevű elárúját azért, mert a mérleg serpenyőjébe helyezett 5 dekás kenyérlal minden kilogramm kenyér eladásánál a vevőket megkárosította, 100 K pénzbüntetésre és Nagy Györgynét azért, mivel a piacon az árpanak literjét 22 fillér helyett 26 fillérért árúsította, 1 napi elzárásra és 10 K pénzbüntetésre ítélte.

— **Felhívás.** Felhívom azon ápoló nőket, inspekcios és éjjeli inspekciosokat is, kik a Dmke kórházban működnek, ugyisint mindenkit, ki a Dmke konyháján dolgozik, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor a Dmke-ben megjelenni szíveskedjenek.

A Dmke elnöksége.

— **Elárverezett traktórok.** Megemlékeztünk már arról, hogy a multkorai löerő mozgósítása alkalmából négy ló került Makóra. E lovakat eddig tartotta Makó városa és ma elárvereztette. Az árverésen a négy lóért 1156 korona folyt be.

— **Gazdátlan pénz.** A rendőrségnél egy pénztárcában kisebb mennyiségű pénz őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa átveheti.

— **Anyakönyvi hírek.** Elhunyt Kocsák Katalin özv. Háló Sándorné 86 éves, Szabó István 85 éves, Fazekas Erzsébet özv. Szatmári Péterné 81 éves, Hadár Etelka Pirokska 6 éves korában.

## Miniszteri rendelet a kigazdák csalói ellen

Megfékezik a háború hiénáit

Alighogy a háború kiütött, a lelketlen csalók és uzsorások egész raja lepte el a tanyákat s körmönfont ravaszságokkal, ijesztgetésekkel a leghetlenebb módon csapták be s károsították meg érzékenyen a kisembereket. Akkor szigorú miniszteri rendelet is jelent meg az üzérkedések ellen, azonban úgy látszik nem sok eredménnyel. A csalók tovább is folytatták garázdálkodásaikat s a megkárosítottak panaszaival özőnével érkeztek a batóságokhoz. Ez arra készítette Ghylány Imre báró földmívelésügyi minisztert, hogy egy újabb rendeletben a lehetőségig gátat vessen ezeknek az üzelmeknek. A rendelet, mely az összes törvényhatóságokhoz megérkezett, a következő:

Ertesülosem szerint a háború okozta gazdasági zavarok alkalmat nyújtanak az üzérkedésnek arra, hogy a tanácstalan kisembereket ijesztgetésekkel s a magánvagyon biztonságára iránti bizalom megrendítésével káros ügyletek megkötésére bírják.

Nevezetesen egyes közvetítők a kigazdáknak főleg állatait, de terményeiket is igyekeztek potom áron összevásárolni, hogy a hadseregnek vagy a magánvevők részére drágábban adhassák tovább.

E művelet értelmében állítólag azzal rémítik a kigazdákat, hogy a hadsereg egyszerűen megfosztja őket terményeiktől és marháiktól, vagy a betörő ellenség veszi el azokat erőszakkal s így, hogy azokat megelőzzék, tanácsos azokban bármi áron is tulajdoni. Ennél még aggasztóbb az a jelenség, hogy az elesetteknek jelentett katonák otthonmaradtjait egyes üzérkedők birtokaiknak olesó áron való eladására igyekeznek rábírní, hogy a rendes viszonyok beállta után az ekként olesón összeszedett földeket parcellázzák. Nem is szólva arról, hogy az elesetteknek vélt katonák közül sok kerül az ellenség fogságába és így még visszatér, hiába keresve kis birtokát, de aggasztó körülményeket vonhat maga után az, hogy a hazai földet a spekulálók a legszomorubb körülmények között igyekezzenek elvonni a termelő falusi néptől, hogy később drágán adják neki vissza s ezzel tetézzék azokat az áldozatokat, a melyeket a földmívelő nép a háborúban hoz.

Fölhívom ennél fogva Cimet, hogy fordítson különös figyelmet a mai időkben a kigazdák körében észlelhető állapot-, tormény- és birtokforgalomra s az észlelt bajokról tegyen hozzám jelentést, konkrét esetekben pedig igyekezzék a visszaélések megállítására. A jelentkezések állandó figyelemmel kísérése mellett, ott, ahol az eladásra komoly okok látszanak fönnforogni, tanácsért és utbaigazításért utasítsa a lakosságot a hatóságokhoz, vagy a gazdasági egyesületekhez.

Amennyiben pedig a háborúval kapcsolatos rémhírek terjesztése, illetve az ezek kihasználásával a gazdák anyagi érdekeit veszélyeztető üzérkedés tudomására jut, azokat az egyéneket, akikről kiderül, hogy a kedélyek fölzgatására

alkalmas koholt hírek terjesztésében segédkeznek, vagy azokat a gazdák károsodására használhatják föl az illetékes politikai hatóságnál és egyébként is a jövő gazdasági alapjainak biztosítása céljából a legszélesebb körben minden rendelkezésére álló eszközt és alkalmat használjon föl arra, hogy a gazdákat nyugodt munkálkodásuk folytatása érdekében a közállapotok rendezettsége, a magánvagyon biztonsága tekintetében megnyugtassa.

## REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(821)

96. fejezet.

Találgatások.

Egész véletlenül a külső via Apriára ért. Ott volt Del-Monte gróf kastélya!

Ez a Del-Monte gróf csak nem régiben lépett fel Rómában és már is a legnépszerűbb férfiak egyike. Ő alapította meg az olasz népbankot, melybe boldog, boldogtalan hordja megtakarított fillereit!

Csodálatos, hogy Del-Monte gróf szereplése összeesik Szappanos Illés ideérkezéssel!

Ez a népbank is most létesült és kezd virágozni... és ami a legfeltűnőbb, Rómában egy idő óta igen sok ezres van forgalomban...

Korbay hirtelen megállott és szinte megdöbbenve illeszté homlokára mutató ujját.

— Gondolkozzunk csak! mormogta magában. Vajjon ez a Del-Monte gróf nem azonos-e Szappanos Illéssel? Budapestén is bankot alapított — hamis ezreseket hozott forgalomba...

— Rendszeréről lehet megismerni az embert — körmérő az oroszánt!

Korbay tovább ment és megpillantá a kastélyt.

— Ha ő az, akkor mily irigylésre méltó ember ő én hozzám képest! A gazdagság gyönyöreiben uszik... a népszerűség glóriája veszi őt körül, a nép jöttevéje gyanánt inádjá őt és ő ezalatt halomra gyűjti hamis ezreseivel a pénzt!

Valami kimondhatatlan, az irigységhez hasonló érzés támadt benne.

— Ő megy a maga útján fel a milliók felé, én meg napról-napra fogyok és leszállok abba a rétegbe, ahol már a százasok is a ritkaságok közé tartoznak. Igazán filiszter módjára ülök egy nő oldalán, aki mellett, aki ő lágyemeleg érzélgős modorával már igazán untat! Tétlenségre vagyok kárhoztatva, én, a híres halottrabló, aki irtózatot esküt tettem, hogy sarkaiból kilóditom a földet! Aki megfogadtam, hogy tüzzel-vassal kipszítom az egész emberiséget, kiirtom a jókat, hogy csak a gonoszok uralkodhassanak? És most? Haha! kacagott fel gúnyosan. Szappanosnak igaza van, midőn azt mondta, hogy filiszterre lettem, kinek legfőbb vágya az, hogy egy három tagból álló hülye társaságot hozzak össze!

(Folyt. köv.)

## Hirdetmény.

A makói izraelita hitközség pályázatot hirdet a Kossuth-téren levő, jelenleg Hévézi József által birt. üzlet helyiségnek bérletére. A bérleti időtartam folyó evi május hó elsőjétől kezdődő három év. Zárt ajánlatok a hitközség jegyzői irodájában március hó 5-ig adandók be.

## Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válassz:

Igyék naponta 1-2 palack

Szent István duplamalátát sörrel.

Ez nem csak a legélvezetesebb ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágytalanság, vérszegénység, álmatlanság, gyomor-bajoknak; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sör a Kőbányai Pálinka Söröző gyárja. — Kapható minden fűszer és csomagoló üzletben. Erdekelt gyári palackjaitól megkapható: Iritz Sámuel özevegy cégénél, Makón.

## ORVOSOK

igazolják, mint leg itünőbb köhögés elleni szert a:

**Kaiser-féle Mell-Karamellák**  
a 3 fenyővel

Milliók használják

**Köhögés**

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden hárosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvágygerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban.

## Értesítés Kőbányáról!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csánádvármege részére

főraktárunkat

Iritz Sámuel özv. cégnek

adtuk, ahol mindenakinek módjában áll a legjobb és legizstább eredeti gyári Iritz Sámuel Világos Malátát és Dupla Malátát sörözlet beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségben. Vándorlók és illimérők külön kedvezményes árkban részesülnek. — Kőbányai Pálinka Söröződe Részvényársaság.



Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen  
A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.



## A HÁBORU

fejleményeire ngyszólván minden ember kíváncsi és megkeltőzettel szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

### MAKÓI

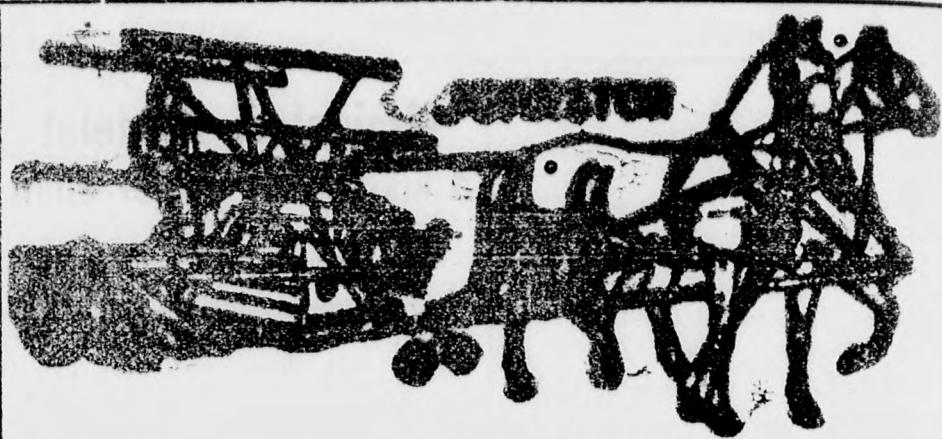
ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szöszölője is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

### FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

### UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert előzőségánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenkit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0  
Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.



**Értesítés!** Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modellű **JOHNSTON** — eredeti — kévekötős aratógépek már megérkeztek és szokot a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

**Johnston**-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami lényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, agyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratósnál fennakadás. — Raktáron tartom kitűnő Sisai-féle kévekötő zsinogot, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tükörcél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utáztatu vas-pálcás boronákat, répa és szecakavágókat. — Egyuttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő gépemmel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vízvezeték és fűrdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló tisztelttel

**LIPTÁK BÉLA** mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.  
Saját készítésű szabadsalmazott hagymakapák állandóan raktáron.  
Részletfizetéssel kedvezmények. Telefon szám 126.



## MÁR MEGJELENT



lapunkban a felhívás a t. közönséghez, hogy fényképeket még mindig vesz fel kiadóhivatalunk, azért tehát, aki még nem hozta be hozzátartozójának fényképét, ugy azt haladéktalanul hozza be kiadóhivatalunkba, hogy

## „HŐSEINK NAGY ARCKÉP-ALBUMA

minél hamarább kiadható legyen. Ne mulassza el senki ezen művészi kivitelű s a nagy világháborúra örökké emlékeztető album'an hozzátartozójának arcképét megörökíttetni.

## FELVILÁGOSÍTÁSSAL A KIADÓHIVATAL SZOLGÁL